

Rotterdam, 29 april 2015

Geachte voorzitter, leden van de commissie, wethouder,

Hartelijk dank voor deze gelegenheid om in te spreken. Ik spreek in namens de stichting Christenen voor Onderwijsvrijheid. Landelijk staan wij in contact met een grote groep gewetensbezwaarde ouders. Zij zijn van rechtswege vrijgesteld op basis van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet en vanwege hun geloofsovertuiging afhankelijk van deze regeling.

De wethouder gaf in persuitingen aan dat meerdere wethouders zijn verrichtingen volgen en dat is mede de reden dat ik hier sta. Wat u als raad besluit, heeft betekenis voor meer gezinnen dan de vijftien die het hier in Rotterdam rechtstreeks aangaat. Daarom willen wij u graag op de hoogte brengen van onze zienswijze.

Tot op zekere hoogte kunnen wij begrip op brengen voor de vraagtekens rond de genoemde vrijstellingsregeling. Toch zijn we niet blij met de manier waarop de wethouder zijn ongenoegen kenbaar maakt en daarbij ouders en hun kinderen raakt.

Dat er haken en ogen aan deze regeling zitten, ervaren wij sinds 2011 aan den lijve. Toen sloot het Islamitisch College in Amsterdam en werd de jacht op de vrijgestelde ouders geopend. Net als u zouden wij graag een aantal wijzigingen zien in de wet. Met name wijzigingen die onze rechtspositie als ouders verbetert. En in zekere zin zijn wij dankbaar. Door de beleidsbrief van 31 maart jl. is voor het grote publiek duidelijk geworden hoe sommige gemeenten in Nederland omgaan met rechten van burgers.

Waar de commissie en de raad onzes inziens zeer alert op mogen zijn, is op een ongeoorloofde vermenging van beleidsterreinen. De wethouder is wethouder van Onderwijs en hij is wethouder van Zorg. Twee domeinen die elkaar kunnen raken als er sprake is van handhaving van het nakomen van een verplichting, maar niet als ouders gebruik maken van een recht. Ouders beroepen zich op een vrijstellingsgrond in de Leerplichtwet. Daarom gelden voor hen de beschermende waarborgen van diezelfde wet.

Als het goed is, heeft u van de griffie een kopie gekregen van het volgende schema (omhoog steken). Enkele punten zal ik toelichten.

De brief noemt artikel 16, lid 4, onder e, van de Leerplichtwet. Het genoemde artikel geeft de leerplichtambtenaar geen bevoegdheid tot het doen van een SISA-melding. Integendeel, het verplicht het college van Burgemeester en Wethouders een meldcode op te nemen in de ambtsinstructie. Simpelweg aanvinken van kinderen in SISA is uitgesloten: de meldcode vereist het doorlopen van een vijf stappenplan. Bovendien kan gebruikmaken van een recht nooit een reden zijn voor opname in SISA.

De Leerplichtwet stelt in artikel 22 expliciet dat een onderzoek door een leerplichtambtenaar alleen mogelijk is als er 'geen grond voor vrijstelling aanwezig is'. Deze grond is er in dit geval wel, dat volgt uit de artikelen 5, 6 en 8 van de Leerplichtwet.

Ook vermeldt artikel 22, lid 5, expliciet dat een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming pas aan de orde is als ouders reeds eerder zijn veroordeeld wegens het niet nakomen van hun verplichtingen. Krijgen ouders een oproep voor een gesprek waartoe zij niet verplicht zijn, dan kan hun komst niet door dreigen met een zorgmelding worden afgedwongen.

Het idee om bij twijfel proces-verbaal op te maken is op zijn minst curieus. Artikel 22 van de Leerplichtwet geeft de stappen richting een proces-verbaal weer. Er mogen geen stappen richting een proces-verbaal worden gezet als er een grond voor vrijstelling aanwezig is. De bewijslast mag niet worden omgedraaid.

De brief suggereert een vorm van toezicht op het onderwijs door de afdeling Leerplicht. Dit is strijdig met de Wet op het Onderwijstoezicht. Artikel 3, lid 2, van die wet stelt ondubbelzinnig dat het toezicht is opgedragen aan de Onderwijsinspectie en daarvan hebben we er in Nederland, wettelijk gezien, maar één.

Geachte commissieleden, onze kinderen hebben recht op onderwijs en zij hebben het recht om door hun ouders geleid te worden in de uitoefening van o.m. hun recht op godsdienstvrijheid. Ook dat staat in het Kinderrechtenverdrag, artikel 14. In artikel 5 van het Kinderrechtenverdrag staat ondubbelzinnig dat de overheid de rechten en plichten van ouders moet eerbiedigen. De vrijstellingsregeling en de onderwijsvrijheid van Grondwet artikel 23 brengen deze rechten op een mooie manier met elkaar in balans.

Elk van de voorgestelde maatregelen is in strijd met de Nederlandse wet- en regelgeving. Wij willen u vragen om hier alert op te zijn en niet in te stemmen met de voorstellen van de wethouder. Ouders hoeven hun eigen onschuld niet te bewijzen. Signalen dat een regeling door sommigen oneigenlijk wordt gebruikt, mogen nooit een reden zijn om de regeling voor iedereen af te schaffen.

Wij willen u vragen om de wethouder aan te moedigen zijn beeld over deze ouders bij te stellen en hun rechten te beschermen door de huidige wet te eerbiedigen en de op handen zijnde landelijke ontwikkelingen af te wachten. Steden schuilen niet wanneer het regent, ouders die hun rechten kennen evenmin.

Ik wens u een goed overleg toe.

Namens stichting Christenen voor Onderwijsvrijheid
Erna Stelma